

ולכן, בלי הדלקת הנר, היוצרת את ההבל מיד, לא היה ההבל ההורג מצוי בבית בשעה שהכניסו אליו.

אבל **הכא**, בכפה עליו גיגית, שיש בה אויר מועט, גם **בלא שרגא**, נמי מתחיל הבלא המסריח **בשעתיה**, מיד עם כפיית הגיגית עליו, והולך ונעשה חזק עד שהורגו.

ומביאה עתה הגמרא ארבע הלכות שאמר רבא, ונותנת בהן סימן:

סימן למימרותיו הבאים של רבא: סולם; תרים; פמנין; בכותל.

סולם: אמר רבא:

דחפו אדם לחבירו לבור, ובשעה שדחפו היה **סולם** מונח בבור, שיכול לעלות עליו ולצאת מן הבור, ובא אחר וסילקו קודם נפילתו של זה, ואפילו הוא — הדוחף עצמו — קדם וסילקו, הרי הדוחף פטור.

והטעם: **דבעידנא דשדיה** [בשעה שדחפן] יכול לעלות הוא.

תרים: ואמר עוד רבא:

זוק אדם חץ בחבירו, ובשעת הזריקה **תרים** בידו של חבירו המגין עליו מפני פגיעת חץ, ובא אחר ונטלו מיד הנפגע קודם שבא החץ, ואפילו הוא — זורק החץ עצמו — רץ לאחר זריקת החץ קודם שיגיע החץ לחבירו, וקדם ונטלו לתרים מידו של חבירו כדי שיפגע בו החץ —

ואכן הרג החץ את אותו אדם, הרי הזורק פטור.

חד אמר: חייב, וחד אמר: פטור, כיון שהבל האויר המסריח, או הצינח, שהם הדבר ההורג, באו רק לאחר זמן.

ומוכיחה הגמרא: **תסתיים, דרבא הוא דאמר פטור.**

דאמר רבא: כפתו ומת ברעב — פטור, כיון שהרעב החזק ההורג בא רק לאחר מן והוא הדין בכפה עליו גיגית ובפרע את המעזיבה.

אך טוענת הגמרא: **אדרבה, תסתיים דרבי זירא הוא דאמר פטור.**

דאמר רבי זירא: האי מאן דעייליה לחבריה בביתא דשישא, מי שהכניס את חבירו בכח לתוך בית העשוי שיש, שאם סוגרים אותו הוא נסגר לגמרי ואין בו כלל זרימת אויר טרי מבחוץ, ואדליק ליה שרגא, והדליק לו נר, השורף את האויר ויוצר בו הבל מסריח, ההורג את מי שנמצא בבית, ומת — חייב.

ומדייקת הגמרא: **טעמא** שחייב, משום **דאדליק ליה שרגא**, שהדליק את הנר ושרף את האויר בבית, וזימן בכך את ההורג מיד.

הא לא אדליק ליה שרגא — לא!

ומוכח, שעל עצם הכנסתו וסגירתו בבית הוא פטור, כיון שההבל ההורג לא היה בבית בשעה שהכניסו. וזהו גם הדין בכפה עליו גיגית ופרע את המעזיבה.

אמרי, אמרו בבית המדרש לחלק, שאין דומה המקרה של הכניסו לביתא דשישא למקרה של כפה עליו גיגית. כי **התם**, בבית של שיש, כיון שהוא גדול ויש בו אויר רב, לכן, **בלא הדלקת שרגא** — לא מתחיל הבל ההורג **בשעתיה**, בשעה שהכניסו לבית.